

Megjelen:
hetenkint egyszer, Csütörtökön.
A szerkesztő lakása:
„Pestvárosánál” 6-ik szám alatt.

Előfizetési feltételek:
Egész évre 6 ft. | Félévre 3 ft. | Negyed évre 1 ft. 50 kr.

Hirdetések díjai: a háromhasábos petitsor első hirdetésnél 4 kr., többszörinél 3 kr. Kincstári illetek minden egyes bejelentésért 30 kr.

Kiadóhivatal
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Beeskereken, hova az előfizetési pénzek és ígatási díjak küldendők.

Előfizetési felhívás a Torontál

II-ik évnegyedére.

Tisztelettel felhívjuk lapunk azon előfizetőit, kiknek évnegyedes előfizetésük e hó végén lejár, azt mielőbb megújítani sziveskedjenek, hogy a lap küldésében fenakadás ne történjék.

Vidéki t. előfizetőink az előfizetést legjobban eszközölhetik postai utalványokkal.

Kelt N.-Beeskereken, 1872. évi Junius 20-án.

A szerkesztőség.

Beszéljünk őszintén.

Roszul ismeri az a magyar népet a ki azt hiszi, hogy a politikai meggyőződések harcra, csak felszínét érinti a társadalmi életnek. Ellenkezőleg a mozgalom hullámgyűrű nem csak szelvényben hatnak, hanem a mélyre is — oly mélyre — hogy egy képviselő-választás gyakran halálos ellenségeket teremt, község és község, szomszéd és szomszéd, rokon és barát között.

Hol egykor mindenki örült polgártársa gyarapodásán, és kölcsönös volt öröm és bánat, ott a politikai viszály két ellentábor teremtett, a melynek harcossai átviszik, a személyes ellenszenvet a közéletből a magánélet minden viszonyába is mondhatlan kárára a közügynek és a társadalmi élet nemesebb érdekeinek.

Polgártársaink nagy része, egyik választástól a másikig, csak erősíti és edzi magát, a politikai ellenfél iránti engesztelhetetlen gyűlöletben, mintha nem lenne számtalan közös érdek, a mely közül baráti jobbot kellene nyujtanunk valamennyünknek az elv és meggyőződés külföldesége nélkül. Pótolhatja-e valaki mindazon mulasztást, melyet a politikai pártok versengése 3 év alatt csak e megyében előidézett?

Mert hát idézhetnénk több oly esetet a megyei zöldsasztalról, a hol egy töltés fel- vagy nem nyitása is politikai mérleg alá került, s hol a legközérdekűbb indítvány sem képes gyakran utat törni magának, ha egyes párt részéről származik.

De hát mondjuk ki őszintén, hogy az ilyesmi nem szégyenletes caricaturája a párt-életnek, a ki tud örülni a túlhajtott és rozsl alkalmazott pártérzelem e kinövésének is, az valóban nem lehet barátja társadalmi békének, egyetértésünk és előmenetelünknek. Igazsága van egyik t. collegánknak, midőn azt mondja, hogy az „ellenfelek a szavazó urnánál, de egymás meggyőződését tisztelő polgárok a választási tény után — nem ez fogalma-e az alkotmányos állampolgár honfiai köteleességének?

És most végre nyíltan ki merem itt mondani, hogy azok lesznek felelősek a társadalmi rend és egyetértés további felbontásáért, kiknél már nem a párt szeszvedély, hanem egyedül a tajtékzó önkívüliségének visszatartó boszú-düh horgése, — az irányadó, — mind a társadalmi életben, mind a zöldsasztalnál.

Adj isten hogy jövőre másképp legyen. A tegnapi nap megszüntette kerületünkben az izgatottságot. Képviselőink megválasztottak.

Polgártársaink a politica és párt-szeszvedély által okozott ellenszenvet félre

téve reméljük, hogy egy uton fognak haladni pártkülömbőség nélkül.

Szóval: polgártársaink ismét vissza lesznek adva egymásnak, s ezáltal a társadalomnak.

Igen uraim! ne hanyagoljuk el a társadalmi életet, mert társadalmi életünk egy ezer éves fa, melynek kérgét három éven át a párt viszályok férgéi emésztették. Itt az ideje, hogy azokat most közös erővel semmisítsük meg, mielőtt azok annak gyökét végkép alá-rágnák.

A kerületekben a szavati urna döntött. Most már nem tehetünk egyebet, mint nyugodjunk meg a többség akarataiban, hisz a hazaszeretethen mindannyian egyek vagyunk.

Azért t. barátaim! nyujtsuk egymásnak a kiengesztelődés jobbát, és legyünk egyek, a szerencse és szerencsétlenségben, egyek a társadalmi életben feledjük el a párt-szeszvedély okozta gyűlölségét és össze tett erővel működünk, oda: hogy a hazát boldoggá tessük, hogy lássak ellenségeink, hogy hiában számítottak arra, hogy el fog jönni az idő, a melyben a magyar ellen menend, s ök ezáltal annál könnyebben érvényesíthetik tervöket.

Végre szabadon megválasztott képviselőinkhez intézünk néhány szót; felkérve őket arra, hogy vessenek számot lelkiismeretükkel, képességeikkel, idejük van, átgondolhatják az országgyűlés megnyitásának idejéig, ama fontos komoly teendőket, melyekre hivatva, átérthetik, ama bonyodalmas helyzetet, melybe bennünket az üres pártviszály, a meddő vitatkozás, s a pártok rendszertelensége sodort.

A jövő intve figyelmeztet bennünket, hogy észszerűbben haladjunk; mert aki építeni akar, előbb tervet kell neki készíteni. Mi is vegyük fontolásra, hogy alkotmányos életünkben, mi a célunk, minő eszközöket használjunk a cél elérésére, s ha a terv meg van állapítva azt szigorú következettséggel, tervszerűleg hajtsuk is végre, ha azt nem akarjuk, hogy államéletünk csupán tódásból és feldobásból álljon.

Legyenek önök mint megyénk megválasztott országgyűlési képviselői üdvözölve általunk, és egyszersmind kérjük önöket, hogy ne felejtsek ha az ország-házban helyeiket elfoglalják, hogy: „a haza java minden előtt!” *

A bányászati törvények és a csajkások kerületének polgárosítása.

Négy királyi rendeletet közöl a mai „Reform” kivonatosa, melyek a magyar törvények bekebelezése és polgárosítása tárgyában kibocsájtottak, és így szólnak:

I. Kialtvány a 12., 13. és 14. határozatunk és a titeli zászlóaljnak határozataihoz:

Azon reformok, melyeket 1871. Jun. 8-ki rendeletünkkel vidékek polgárosításának előkészítésére meghagytunk, immár keresztülvitettek.

Hogy tehát titeket a hadkötelezettség tekintetében is magyar királyságunk többi lakosságával egyenlőkké tegyünk, jónak látjuk megparancsolni, hogy f. é. November 1-től kezdve, bánati határörvidékünk és titeli zászlóaljunk területén a hadszervezeti szabályzat a cs. kir. határörvidék számára hatályon kívül téssék, ellenben az 1868. évi XL., XLI. és XLII. törvény-cikkek a véderőről, a honvédségről és a népfelkelésről, hatályba léptetessenek.

Mondott időponttal tehát a 12. német-bánati határörvidék, a 13. oláh-bánati határörvidék, a 14. szerb-bánati határörvidék és a titeli zászlóalj feloszlatatnak.

Császártok és királytok megköszöni a hűségüket és a ragaszkodást, melyet

idáig a trónért és hazáért mindenkor tanúsítottatok s egyuttal kimondja azon meggyőződését, hogy ti az új viszonyok között is megtartjátok a hasonló ragaszkodást irántunk és hazátok iránt.

Bécs, 1872. Junius 9-én.

Ferencz József.

II. Királyi leirat, melyben foglatatnak azon határozatok, melyek szerint a bánati örvidék a katonai igazgatásból át-megy a polgári közigazgatásba.

Ezen nagy munkát, melyet a holnapi hivatalos lap egész terjedelmében közlétesz, elrendeli: 1. hogy November 1-től kezdve a katonai közigazgatási hivatalok is feloszlatatnak s azok helyébe komissziók lépnek, melyek a polgárosítás munkáit elvégzik. A községek képviselői egyelőre meghagytatnak.

2. Pancsova, Fehértemplom és Karansebes városok külön munitcipiumok lesznek s egyenesen a magyar miniszterium alá rendeltetnek.

3. A közigazgatási kerületek szolgabírói járások nevével kapják, s következőképen osztattak be: a) Ó-Orsova a berzaska századdal együtt, b) a fehértemplomi járás a moldovai század és a Karas folyó balpartján fekvő jassenovai század, c) a károlyfalvai szolgabírószék azon és a jassenovai század megmaradt részéből, kivéve a Petrovosello községet, d) az alibunári járás a dobriczi, illanci és alibunári századokból és Petrovosello községéből, e) a kubini járás a deliblati, bavanisti és kubini századokból, f) a pancsovai szolgabírószék a dalovári és homolici századokból.

4. A most szolgálatban levő hivatalnokok az állomások betöltésénél első sorban tekintetbe veendők. Ha nem akarnak m. k. polgári államszolgálatba lépni, akkor átélhetnek a közös hadseregbe, vagy a nyugdíjállományba.

Következnek rendelkezések a községi vagyonra, közalapítványokra, erdei szolgalmakra vonatkozólag.

5. Első folyamodásu törvényesékek szervezetenek Karansebesen, Fehértemplomban és Pancsován. A főbebezés a királyi táblához történik. S intézkedések tételnek a folyó ügyek átvételére, a bányabírószékra, a törvénykezésre vonatkozólag.

6. Az adóviszonyok egyelőre a régi állapotban meghagytatnak, s e tárgyban egyes intézkedések tételnek.

7. A tulajdonjogi viszonyok maradnak amint voltak. Semmiféle váltást a birtok után nem fizetnek, sem a földterhmentesítési adópótlékhoz nem járulnak.

8. A jótékony alapítványok meghagytatnak eddigi szerkezetökben, de a magyar kormány főfelügyeleti joga alatt, ahol a kincstár idáig hozzájárult az iskolák vagy kórházak főtartásához, az ezután is meg fog történni.

9. Minden határörvidéki nemes ember és család, amennyiben nemességét ki bírja mutatni, a magyar korona nemesei közé fölvételik.

10. A patronátust, hol ilyen van, a r. k. és g. k. plébániák fölött a magyar cultusminiszter gyakorolja.

11. A polgárosítás keresztülvitelére a magyar kormánynak közvetlen alárendelt kir. biztos fog kiküldetni.

Következnek a különböző iskolai, kincstári, építészeti, katonai stb. hivatalok új beosztására vonatkozó rendeletek.

12. Ezen leirat keresztülvitelével a m. kir. miniszterium bizatik meg.

III. Cs. és kir. rendelet a manifestumra vonatkozólag. Ebben meghagytatik:

1. hogy a bánati örvidék és csajkások kerület a 43., 61., 29. és 6. számú gyalogezredek hadkiegészítő kerületeibe osztatik be.

2. A katonaköteles határörök besoroztatnak az illető ezredekbe, részint a zászlók alá szólittatnak, részint a tartaléka oszlatóztatnak.

3. A jövő évi sorozáskor behozatik a honvéd-intézmény, s 1873-tól kezdve csak a törvényhozás engedelmével szabad ujonczozni.

5. A fehértemplomi és karansebesi katonaiskolák feloszlatatnak.

Következnek rendeletek a katonai hivatalnokokra, a katonai ügyek átadására, a katonai kincstári vagyonra stb. vonatkozólag.

IV. Törvény a bánati örvidék és titeli zászlóalj egynemely administratív intézményére vonatkozólag. (E szó törvény a határörvidéken idáig szokásban volt absolut forma szerint használtatik, de nézetünk szerint tapintatlanul választott kifejezés.)

1. Megszüntetnek minden korlátozó szabályok a határörvidéken való szabad tulajdonszerzés és birtok-maximum- vagy minimumra vonatkozólag.

2. A házközösségek szabadon rendelkezhetnek ingatlan vagyonuk fölött, s a szavazatok többségének elhatározásával azt fölözthajják. Erre nézve következnek részletes intézkedések.

3. Mindenki szabadon kiléphet a házközösségből, s bizonyos esetekben kilépheti a maga részét a közös tulajdonból stb.

Ezek kivonatosan azon nagyfontosságú rendeletek, melyekkel a bánati örvidék magyar hazánknak visszaadatik. Azon vidékeknek beosztása a szomszéd megyékbe, a későbbi törvényhozási intézkedésnek van főtartva.

Szerbiából.

Belgradból a Reform következő fontos értesítést kapja: Obrenovits Milan a fiatal fejedelem és a kormány közt feszült viszony létezik. A viszály oka az Oreskovitsféle röpirat, melyben t. i. állítatik, hogy Szerbia önállóságát fenn nem tarthatja, és üdvét csak is az orosz Suprematia alatt találhatná fel. A kormányzat tagjai, kiknek szolgálatában Oreskovits áll, Milan fejedelem előtt egy szóval sem rozsláltak a röpirat tartalmát, min ez annyira megboszankodott, hogy a röpiratot előltük a földre dobta. Alkalmilag emlékeztetünk a szeretett Mihály fejedelem egy Ristits-hez intézett kifejezésére.

A fejedelem igen elégedetlen volt Ristits munkálataival, ez alkalommal egy hozzá intézett iratát ezen szavakkal fejezte be: „Isten mentse meg Szerbiát egy olyan embertől mint ön!”

Belgradban hiszik, hogy ha Milan nagykorú lesz, a mostani kormányférfiakat nem fogja mint ministereket megtartani. (Féljük az ifju fejedelem életét; jegyzi meg a Reform.)

A „Bácskaer Boten”-ban pedig következő érdekes közlést olvassuk: Belgradból néhány nap óta oly vendégek érkeznek Újvidékre, melyek szabály szerint oly események előtt szoktak itt teremni, melyek nagy következményeket vonnak maguk után. Értesülésünk szerint Szerbiában nagy ingerültség uralkodik; nemcsak a rendes hadseregben, de a nemzetigardeban is van mozgás; ágyútegek szerelgetnek fel, szóval a hangulat harcziás.

Tudósítunk még tovább megy s állítja, hogy minden Szerbiában tartozkodó idegen megkérdetett, ha akarják-e magukat a szerb hadseregbe besoroztatni — ha nem, a szerb területet Junius 1-ig (6-sz.) elhagyni tartoznak.

A „Journal Des Débats” Magyarországból.

Eugène Yung — az angol intézmények e kitünő ismerője s ismertetője, a legterjedtebb, legméltóbb francia lap hasábjain, ama lapban, mely a hírlapirodalomban a londoni „Times”-szal az első helyet foglalja el, csakhogy a francia újsághoz, talán az „Institut”-vel való összeköttetése folytán, valami klaszikus szín és szag ragadt — a „Journal des Débats” hasábjai tehát ir Sayous legutóbbi könyvéről Histoire des Hongrois et de leur littérature politique de 1790 à 1815. — Amit a francia publicista ír, eszméket és még inkább tényeket, a magyar olvasó mindnyáját, jól ismeri. Mindazonáltal nagy érdekekkel olvashatók a következő sorok, nemcsak azért, mert tanúsítják, hogy egy idegen is helyesen ítélte meg népünket, történetünket és közdolgainkat, hanem azért is, mert amit mond, józansága, a nézponok helyessége folytán még talán magyar olvasóra is némi tanulságot hord magában.

jó élet" — mert a gazdának vállát sem kellett billenteni azért, hogy jó göbolyókat nevelhesen; az igaz, hogy ez mind úgy volt, mert nem ritka esetek közé tartozott, hogy egy egész község, szent György napján, valamely rétet bérbe vett, egész őszig; fogadtak közösen gulyást, ki aztán mindenkinek egyenkint tartozott számot adni jószágáról.

A gazdának tehát csak késő ősszel gyült meg a baja, midőn a községben kidobolták, hogy a gulyás már a falu alá hajtott, siessen mindenki a sajátjáért, melyet rendszeresen a gulyás szokott kihalogatni, miután oly nagyot nőttek a nyár folytán, hogy a tulajdonos nem ösmert saját marháira.

Azon időben piaci növénynevelés nem igen törődtek a gazdák; vetett mindenki csak annyit, mi házi szükségletére volt éppen elegendő; idejük szabad részét halászával és telen a nád-vágással töltötték nagy részben, mit értékesíteni is tudtak.

Pár évized mulva jött azonban egy időszak, midőn az alföld, nem folyó vizek melletti része kiszáradt, — a hal és nád lassankint eltűnt a kereslet ezikké sorából, s a föld csupán legelőnek volt még használható.

A népesedés és igények növekedésével, de meg a jobb közlekedés által, a piaci termény vált kapossá; ekkor a bányai búza és kukorica is kezdett hirre vergődni, mely később külföldi kereskedők által igen keresetű; minden gazda szántani, vetni kezdett, — s így Torontálmegyében, a búza és kukorica lett, a gazdasági termények főszereplője.

Ekkor kezdett a magyar-fajtájú szarvasmarhának diszlezi csillaga, Torontálmegyében letűnni, mert a nagyobb birtokok nem örömet adtak legelőt a községeknek, feltartván azt saját gulyaik számára.

A községek által gyakorolt marhatenyésztés, nagy hátrányára szolgált még az is, hogy a földművelés leginkább lovakkal eszközöltetett, részint gyorsabb munkájuk miatt, részint azért is, mert ezen időben igen sok fuvarozást tartoztak leszovalni földesuraiknak a községek; innen eredhetett azon nagy lótarási hajlam, — mely a szorgalmas bányai németeknek vérvé vált.

A szarvasmarha tehát másodrendű állatnak tekintett, mert helyben csekély mértékben lett elarúsítható, tejeslési hasznára vagy erejére pedig nem sokat adtak; egyedül a nagy birtokok, kik gulyát nevelni voltak képesek, műveltek földjeiket jármós fogatokkal.

A nagy és kis birtokok, gabna termeléssel foglalkozván, a legelőt és marhajárásokat felszántatták, s a marhának egyedül menhelye, csupán a még most is divó: községi közös legelő maradt.

Ez időben már beösmert tény, hogy a közös legelőt nem csak nem hasznosak, de ártalmasak is; hasznos nem lehet a szarvasmarhának a közös legelő, mert legtöbb községben, oda lovat, juhot és sertést cserhüket is bocsátanak; elképzelhetők már most bár ki is, hogy milyen élelmet találhat ott a marha; továbbá ártalmasak is a közös legelők, mert sok beteges, rühes, egy szóval a különféle gazdák és birtokok által, néha kizsárolva csontvázak, ősseeresztetvény, nem csekély részben egymásra, fogékonyáguknál fogva, eme nyavalyák átragadnak, de meg is történt már, hogy ily uton — egy egész falu jószágai elpusztultak.

A mi a tenyésztési célt illeti, ez megyékben különböző — a nemzetiségek szerint; ugyan is a torontáli német lakosoknál bevett szokás, hogy a tehén a háziasszony rendelkezése alatt áll, a férfi nem igen törődik azzal, mert neki ismét a lovak ápolása és tenyésztése tüzetik főfeladatává.

A német asszonyok jól értenek a fejéshez, rendszeren borjú nélkül fejnek, a borjút két hetes korában eladván; itt saját nagyban nem tudnak, s nincs is szokásban készíteni, de tiszta friss vajot piacra hordani, igen szeretnek. Ezekből kiteszik, hogy a német ajkú lakosok között, a szarvasmarha tenyésztésénél, csak is a tejhaszonra van tekintet a főszűl.

A szerbeknél már ritkán találni jó fejős tehenet, mind a mellett, hogy a tejet igen szeretik, láthatni ezt leginkább nyáron, ha tudják, hogy valahol eladó tej van, egész sereggestől tudolnak oda venni. Ok a marhát nagyobb részt feljavitva szeretik eladni, azért a borjút sem igen választják el, szabadon a tehén alatt hagyván, néha a tehenet úgy elrontják, hogy borjút nélkül, lehetetlen fejni.

Az oláhok közt elvétve, néha jó fejős tehénre akadhatnak, mert a tejet kiválóan szeretik, nem is lévén igen kedvesebb eledelök a: „mamaliga kuláptye“-nél.

Nálunk minden oláh szereti a szarvasmarhát, különösen szép kövér tinókat, és ökröket szoktak hajtani a vásárookra; vannak oláhok, kik csupán marha neveléssel foglalkoznak, különösen tinó borjút 1 éves korban szokták vásárolni, s azokat 3—4 éves korban eladni.

Mindenki jól tudja, hogy már nálunk is kezdődik, a marhának istállóval való tartása; ez azon időpont, midőn többé nem a természet, de az emberi befolyás hat annak tenyésztésére.

(Vége következik.)

Mi történik a kerületekben.

A Szent-Györgyi kerületben azzal bujtoztak a jobb oldal ellen, hogy az a robotot a dézsmát akarja visszaállítani. — Ugyan nem szűnyeglik az illetők magukat?

Nagy-Szent-Miklóson annyira ment az utolsó időben a párt villongás, hogy az emberek egymást kezdték döngetni csupa szeretetből; mint értesülünk a rendőrségnek kellett közbelépni. Masok plane azt mondják, hogy a katonáknak

kellett volna kirukkolni. — Addig nem irunk bizonyosat e tárgyról, míg hitelesen nem értesülünk.

A „Torontál“ táviratai.

Zichyfalvi kerületben Dániel Pál deákpárti 1069 Damaszkin János 963 szavazata ellenében; tehát 106 szótöbbséggel képviselőül megválasztott.

Nagy-szent-miklósi kerületben Bogdán Vincze deákpárti 749 szavazattal, Rónay János 735 szavazata ellenében 14 szavazattöbbséggel megválasztott.

Zsombolyai kerületben Baró Liphay Béla deákpárti 670 szótöbbséggel választott meg Huszár Imre ellenében. Szavazott 2596.

Bánát-komlósi kerületben Dániel Béla deákpárti 876 szavazattal Dörner Mihály szobali 673 szavazata ellenében, 203 szótöbbséggel választott meg.

Párdányban Nikolics Sándor baloldali 361 szavazattöbbséggel győzött Bogdanovics Vilibald ellen.

Billéti kerületben Huszár Imre baloldali választott képviselőnek 361 szótöbbséggel.

Szent-Györgyön Dániel Ernő deákpárti 1292 szavazattal Babesius Vincze 268 szavazata ellen választott meg.

Ó-Bessenyőn Balogh János deákpárti közfelkiáltással választott meg.

Pest, Junius 20-án képviselőkké választottak: Deák Ferencz, Wahrmann Mór, Tavaszgyörgy és Steiger Gyula. Csernányi és Vidáts megbukta. Jókayra fola a szavazás.

HIRHARANG.

* Tisztelettel fölkérjük évnegyedes előfizetőinket, hogy a tulsó lapon közölt előfizetési felhívásunkat figyelembe venni méltóztatásának. A szerkesztőség ezután is mindent el fog követni, hogy a lap méltó legyen arra, hogy e nem remélt pártolást kiérdemelje. Egyszermind értesítjük előfizetőinket, hogy előfizetőink száma az első évnegyedben oly szép számmal szaporodott, hogy hiszszük lapunkat rövid idő múlva hetenként kétszer adhatni. Azért fölkérjük t. barátainkat, hogy lapunkat minél nagyobb körben pártolásra ajánlani méltóztatásuk.

* Városunk ügyelő állásban van, várva a képviselő választásokról szóló táviratokat, lesve az esti lapokat. Az érdekelték nagy mindenütt s mindenki a képviselő választásokról beszél. Az elkoptatott kérdés hogy „mi újság?“ más napság igen határozott specialis kérdés, s mindenki tudja, hogy a választásokról kell valamit ráfelelni. Ezentúl mindig csak fokozódni fog az érdekelték, melylyel a pártok, az ország minden vidékéről várják a tudósításokat. — Majd ennek is vége lesz!

(Eredeti házassági ajánlat.) A bécsi harmadrendű lapokban köztudomás szerint egy állandó rovat van a hirdetések között, melyben ifjak és leányok nyilvánosan kinalgatják szerelmüket házassági utó gondolatlalt vagy a nélkül. Az ilyen hirdetések természetesen bő anyagot szolgáltatnak a nevetésre, de néha a boszankodásra és botránkozásra is. Eredeti a következő hirdetés: „Egy szabadon bocsátott fegyencz, ki jelenleg a legkedvezőbb anyagi viszonyok között él, nőül keres egy oly hölgyet, ki legalább egy évet töltött valamely fegyintézetben, miután így a kölcsönös szemrehányások maguktól megszűnnek. Ajánlatok „Beccsület“ alatt fogadtatnak a lap kiadóhivatalában.“

(Eltűnt leány.) Nagy-Váradról írják, hogy ott egy köztisztelőben álló uri család 13 éves leánya vasárnap eltűnt a városból s azóta a legerélyesebb nyomozásoknak sem sikerült holletét fölfedezni. Beszélük, hogy két vasuti hivatalnok neve lenne a leányka eltűnésével kapcsolatban. Beszélük, hogy a kis leányt egy jőfele nő csalta volna ki a vasutoshoz az ifjú urak társaságába. Mi történt aztán? tudni nem lehet, annyi tény, hogy a leányka nincs sehoh. A két urfi, valamint a nő is le vannak tartóztatva. Lám a mi leányaink nem szoknek el olyan könnyen.

(Titkos szavazás a választásoknál.) Pest és Komárom megye központi választmányára elhatározta, hogy az országgyűlési képviselők választása a megye valamennyi kerületében titkos szavazattal történjék. A szavazás pálcákkal fog történni, tehát az lesz a képviselő a ki választásán legtöbb botot kap.

Miután minden oldalról csak a fekete himlőről beszélnek az emberek, nem fog ártani ezt a gyógymódot megjegyezni ellene. Dél-Amerikában állítólag a himlőnek egy biztos gyógyszerét födözték föl a „Sarracenia purpurea“ nevű növény nedveiben, s melylyel próbát tettek a „Jonas Bayat“-i kórházban és az a legfényesebben sikerült. Mihelyt a beteg bevette a szert, láza és főtájsza azonnal megszűnt, s a vér megrögzése nem verte ki magát a testen.

* A helybeli képviselő összejárás ellen, emelt indokolt panasz folytán a nagy-beckerek képviselőválasztási összejárás megsemmisített. A választás napja Augusztus 11-ére lett kitűzve.

* Temesvározt egy gyárvárosi kávé leánya kedvese számára hajolva, atyja házából megszökött. A szerelmes pár úgy látszik igen jól választá meg boldogságainak asylumat, mert minden kutatás dacára sem sikerült a szegény apának leányát feltalálni. A megszökött leányka még csak 15 éves.

* Vidéki t. elvtársainkat fölkérjük, hogy lapunkat tudósításokkal, minél gyakrabban szives-

kedjenek fölkeresni, és főleg oly mozzanatokról értesítsenek bennünket, melyek a Haladópárti törekvéseivel és irányával ugyanazonosok.

* A minap a nagy utcán e párbeszéd úté meg feletem: Hát ezt nem bírtok megbuktatni. Nem lehetett — Miért? — Itt igen felvilágosodottak az emberek, s aztán sokat ígértünk nekik a mult alkalommal, s az ígértekből nem válthatunk be semmit sem. Hát most miért nem ígértetek! Akartunk de nem hittek ám. — Elmultak azok az idők, hogy azt mondhatták, hogy „bolondnak fapénz is jó.“

* Multkori számunkban említett két tiszt közötti affair-re vonatkozólag megemlítjük: hogy illetékes helyről volt értesítés folytán, a dolog egészen másképpen áll.

* A bánáti ág. hitv. evang. esperesség folyó hó 11. és 12-én Versetzen tartotta az évi rendes közgyűlést. — Bővebb tudósítást a jövő számban adunk.

* Megválasztott képviselők: Kautz Gyula, Goda Béla, Saári Miklós, Földvári Miklós, Lónyay Menyhért, Szilágyi József mind jobboldaliak.

* Máramaros megyében Bocskón általános megbotránkozást költött báró Geramb Ferencz prédikációja, melyet néhai Krausz Berta ellen tartott a „Mros“ írja: Nagyon sokan panaszkodnak azon prédikáció ellen, melyeket a bocskói róm. kath. lelkész B. Geramb Ferencz a magát megmérgezett néhai Krausz Berta felett tartott. Elítélte végképen a szegény leányt, a ki teljes öntudattal adta át magát a halálnak azért, hogy hite szerint így egyesülhessen azzal, a ki e földön elragadtott előle a kegyetlen sors; a ki négy álló esztendeig gyászolta s koszoruzta sírját annak, a ki mellett most romlandó teste porthad, négy évig csak azért, hogy kised növeiret felnevelni segítsen: most aztán szép levelekben elbucsuva övétől, barátai- és barátnőitől, elment azután, a kiért annyit epedett. „Féreg rágott a szivemen, mondja ő maga; ne sírassatok, hogy megszabadulok e féregtől, hanem jöjjetek el a lakodalmamra, mert én most leszek menyasszony.“ Nem vagyunk az öngyilkosságnak dicsőítői, de egy ily kiváló lelkű nő, a ki ahelyett, hogy ledérségnek adná magát a sok oldalról jöhető csábítások között, meghal tisztán, erényesen, kötelességeinek öntudatos teljesítése után, midőn már meghalt tisztelői előtt pelengetezni csak a legerősb elfogultság képes. El is ítélte a szónok urat mindaz, a ki hallotta beszédét. Vigasztaló megnyugtatóst kellett volna inkább az elmaradtok szívébe önteni: a halottára nézve pedig ezt a szabályt követni: De mortuis aut bene, aut nihil.

(Regényes való.) 1867-ben K. Arthur bécsi orvosnövendék, gazdag szülők gyermeke és azonfelül egy gazdag — nem regénybeli amerikai — nagybácsi örököse, Athenébe utazott, hol a „Hotel de l'Allemagne“-ba szállott. Megismerkedett szomszédjével, egy éjszakánmet Zsófia nevű kisasszonnyal, de ép abban a szomorú pillanatban, midőn atyja meghalt. Arthur e percben mint vigasztaló, de nemsokára mint életmentő állott a leány mellett; mert ez a szomorú esemény következtében veszélyesen megbetegedett és elméjében megzavarodott és csak Arthur föloldozó ápolásának sikerült a szegény életét megmenteni. Midőn az éjszak szép nője fölépült, Arthur — könnyű vagy nehéz szívvél-e, azt nem mondjuk — Bécsbe ment és folytatta tanulmányait. 1872-ik Junius havában, esős, zord időben Kaltenleutgebenben Dr. Winternitz magánygyógyintézeténél késő éjjel csemetek. Betegem emelnek ki kocsiából és elhelyezik. Alig feküdt ágyában a beteg, midőn ujjal csemetek, egy éltés nő egy ifjú szép hölgygel kér szállást. Azonban csak egy szoba áll rendelkezésre, de ez is csak üvegfal által elkülönítve egy beteg ifjútól. Mit volt mit tenni éjnek idején, mint azt elfogadni. Másnap az orvos beszélget a beteggel. Fenszóval beszélte és a nőnk soha sem mentek egy kis kiváncsiságtól, népünk hallgatózott: „Neve, uram?“ „K. Arthur.“ Szívűből fakadt örömsikoltással fut a leány a szomszédhoz és örömkönyök között megöleli a beteget. A tisztelt olvasó már eltalálta, hogy ez Zsófia kisasszony volt, ki most hajdani megmentőjét gyöngéden ápolta. Az ifjú szemlátomást épült és Athenéből — a templomba vezet az út!

* Szegeden lövönatu vaspályát fognak készíteni. — Leopold Ignác és fiaik kapták meg a ministeriumtól az engedélyt reá! — Úgy hiszszük, hogy ez ott ki is fogja magát fizetni.

* Temesvározt mint t. collegánk a „T. L.“ írja, hogy egy lthebről bejött tisztességesen öltözött asszony avval a szándékkal, hogy az egyik helybeli takarékpénztárnál betett pénzét kivegye. E szándékát végrehajtva, 600 frtot rőtön kiadott és a még zsebében maradt 600 frttal a disztéren a hetipiacz helyére ment. Itt egy ügyes szembetszőnek sikerült a vidéki asszony közvetlen közelébe jutni és annak egész pénzét ellopni. A kapitányságnál tett jelentés mindaddig tetteles eredményre nem vezetett.

* Páris rendőri statisztikája, mely 1869-ről közelebb jelent meg a következők főbb adatait tartalmazza: A befogatások a mondott évben összesen 35,273-re mentek a francia fővárosban és külterkein. E számból 14,095 egyén kőborlás, 2588 koldulás, 15,088 lánongás, 1275 összecsdődülés, 766 szökés, 620 erkölcstelenség, 8272 lopás, 906 testi sértés és 1035 család miatt került börtönbe. Továbbá a 35,273 befogott közül 20,548 nagykoru, 10,667 kiskorú férfi, és 3168 nagykoru, 890 kiskorú nő; idegen volt 2586, végül 14,170 még nem volt előbb büntetve.

* Egy olyan ország koronaörököse, melynek államodossága nincsen: A porosz koronaherceggel történt, midőn polgári öltönyben sétált. Egy házalo zsidó — nem ismerve — megszólította, kérdvén tőle: nincs-e semmi el-

adni valója? Mit akar ön? kérdé a herceg, aki nem tudta fölfogni a hozzá intézett kérdést. Nincs semmi ócska eladni való, ismétlé a házalo. Kedves barátom, viszoná erre a herceg, nekem nagy családom van; s amit magam levelek, azt gyermekeim számára idomítottam át. — Ö hercegsége úgy látszik, hogy nem ösméri a prolongatiót, jönne csak ide lapszerkesztőnek.

(Szerencse a szerencsétlenségben.) Izgalmas jelenetek voltak tanui a lánzhidon az átkelőt tegnap. „S.“-nevű ügyvéd Somogygyéből a hidon haladva hirtelen összerogyott; homlokán sürtü verejtek gyönyözt; egyszerre fölugrik és a hidról a Dunába akarja vetni magát. Végrehajtotta volna is szándokát, ha a nejevel arra menő K. honvédtiszt meg nem gátolja. Megfoghatatlan magaviseletének oka fölül kérdezettvén, előadá, hogy egy nagyobb pénzösszeget tartalmazó csomagot, mialatt a lánzhidat és szerkezetét tekinté, kilopták kabátja oldalzsebéből. — A pénz egyik ügyfele számára hajította be, és minthogy nem képes azt helyre pótolni, a vízbe akarta ölni magát. A tiszt és neje barátságos biztatására lecsillapodott és általuk szállodájába engedé magát kísértetni, hogy a teendő lépések iránt tanácskozzanak. Alig léptek be a szobába, az ügyvéd másodsor eszméletét veszíté, de ezuttal örömeben, mert a veszve hitt pénzcsomag ott hevert az asztalon. — Hazulról távozás előtt a pénzcsomag helyett egy más, ahhoz hasonló irománycsomagot tett volt zsebébe, és azt lopták el tőle a hidon.

(Új pályaudvar Temesvárott.) Több vállalkozó előkelő gyárvárosi polgár azon fáradozik, hogy a roppant nagy vasuti teher-szállítás által nagyon igénybe vett jűzfűvárosi indóházon kívül még egyet létesítsenek. E második indóházat a gyárvárosban óhajtanák építtetni. A forgalom és a közlekedés érdekében mi is részünkről helyeseljük e törekvést, és kívánjuk, hogy mielőbb jó siker koronazza azt.

* L. Feldlers braziliai udvari bűvész szombaton büvész előadást rendez a színházban.

TÖRVÉNYTEREM.

A n.-becskerekéi e. f. kir. törvényszéknél előadott s még előadandó ügyek jegyzéke.

Polgári tanács.

1872-ik évi Junius 15-én előadottak.
Előadó: DR. DUKA LÁSZLÓ:
2914. sz. 1871. — Spariosz Andria és érdektársainak Spariosz Bukur és neje Flóra elleni örökösödési per.
859. sz. 1872. — Dr. Pejits Györgynek Jagodits Szilárd hagyatékai gondnoka elleni 3687 ft. 65 kr. és jár. iránti per.

Előadó: SZTANKOVITS GYÖRGY:
Kik. 66., 2550. sz. 1871. — Sztaits S. felperesnek Bieber J. alperes elleni 589 ft. 21 kr. és jár. iránti per.

1872-ik évi Junius 19-én előadottak.

Előadó: SZALAY IMRE:
Kik. 44., 1760. sz. — Galetin Radának, Galetin Tyira elleni 700 ft. és jár. iránti per.

1117. sz. 1872. — Boka Ferencznek, Ankner Péter elleni számadási per.

2153. sz. 1872. — Quint Mátyásnak, Banker született Quint Magdolna és társai elleni perügy.

1645. sz. 1872. — Mutz Szultána felperesnek Mutz György alperes elleni kitartás iránti per.

2397. sz. 1872. — Özv. Sztankovics Stojkov Vitéz és érdektársainak Miroszavlyevits, Kapetanov Vászta elleni tulajdon iránti per.

Az 1872. évi Junius 22-én délelőtti 9 órakor tartandó nyilvános ülésben elő fog adatik.

Előadó: PETTKO BÉLA:
1745. sz. 1872. — Örzegy Raditsis Macza, most férj. Szolárov, felperesnek Raditsis Maxa alperes elleni fekvészek iránti per.

1948. sz. 1872. — Sztaits szül. Nedelykov Macza felperesnek Nedelykov Stéva és Paja alperesek elleni tulajdon és birtok iránti per.

2367. sz. 1872. — Az újpécsi arvizottmányának Habert Anna elleni 1000 ft. és jár. iránti per.

Fenyítő tanács.

Az 1872. évi Junius 20-án délelőtti 9 órakor tartandó nyilvános ülésben.

Előadó: PETTKO BÉLA:
285. sz. 1872. — Foroticsán Isza elleni testvértési bűnügy.

352. sz. 1872. — Davidov Száva és társai elleni tolvajlasi bűnügy.

Előadó: SZALAY IMRE:
452., 466. sz. 1872. — Erdélyán Pera elleni tolvajlasi bűnügy.

1872-ik évi Junius 24-én délelőtti 9 órakor.
Előadó: DR. DUKA LÁSZLÓ:
102. és 196. sz. 1872. — Fisar-Oláh István és társai elleni tolvajlasi bűnügy.

Előadó: PETTKO BÉLA:
999. és 868. sz. — Bobojesev Györgye elleni erőszakos nemi közösülési bűnügy.

319. sz. 1872. — Branko Axentie elleni súlyos testi sértési bűnügy.

1872. évi Junius 27-én délelőtti 9 órakor.
Előadó: PETTKO BÉLA:
688. sz. 1868. — David Bernhard elleni csalási bűnügy.

258. sz. 1872. — Flattinger Ferencz elleni csalási bűnügy.

Előadó: SZALAY IMRE:
517. sz. 1872. — Mártha Lázár emberölési bűnügye.
1872. Julius 1-én délelőtti 9 órakor.

Előadó: SZALAY IMRE:
322. sz. 1872. — Kontre Péter elleni súlyos testi sértés bűnügye.

445. sz. — 1872. Sassits Illia és Annau Pál elleni tolvajlás és sikkasztási bűnügye.
Előadó: PETTKO BÉLA:
346. sz. — 1872. Mucsin Pera elleni súlyos testi sértési bűnügy.

1872. évi Julius 5-én, d. e. 9 órakor.
Előadó: DR. DUKA LÁSZLÓ:
Kik. 409., 2109. sz. — Perits Árszen elleni tolvajlasi bűnügy.

Kik. 507., 1405. sz. — Milinkov Milutin elleni erőszakos nemi közösülési kísérlet bünténye.
Előadó: PETTKO BÉLA:
140. sz. 1872. — Szilávkov Acza és Banes Triva elleni súlyos testi sértési bűnügy.

1872. évi Julius 8-án d. e. 9 órakor.
Előadó: PETTKO BÉLA:
371. sz. 1872. — Mihajlov Illia és Gyurits Ársza elleni tolvajlasi bűnügy.
Előadó: MIHAJLOVITS SÁNDOR:
602. sz. 1872. — Delfel Ferencz életbiztonság elleni vétsége.

Előadó: SZTANKOVITS GYÖRGY.
439. sz. — Stanisits Milos és társai elleni tolvajlási bűnyű.
1872. évi Julius 12-én d. e. 9 órakor.
Előadó: PETTKO BÉLA.
120. sz. 1872. — Mühlhauser János elleni rágalmasági bűnyű.
403. sz. 1872. — Csapó István hamis eskü által elkövetett csalási bűntette.
Előadó: MIHAJLOVITS SÁNDOR.
446., 585. és 698. sz. 1872. — Martinovits Mija elleni súlyos testi sértési bűnyű.
Előadó: SZTANKOVITS GYÖRGY.
Kik. 532., 610. sz. — Pandurov Tacza elleni sikkasztási bűnyű.

KÖZGAZDASÁG.

Az 1873-iki bécsi világiállításhoz.

A m. királyi bizottság szervezete és hatásköre.
1. §. A magyar korona országai valamint az azokból jelentkező kiállítók érdekeinek a bécsi világiállítási helyszínen való képviselése egy kiállítási magyar királyi bizottságra ruházatik, mely a végrehajtó bizottság előterjesztése alapján honföldi és működését szabályozó utasítások keretén belül önállóan jár el.
Ezen testület tagjai:
A királyi bizottság elnöke;
a királyi kiállítási kormánybiztos;
a 7 királyi szakbiztos;
a bécsi királyi helybiztos;
a világiállítási magyar országos bizottmány végrehajtó bizottságának titkára, mint főtitkár;
a horvátországi végrehajtó bizottság titkára; végre a hivatalos katalógus és a kiállítási jelentés szerkesztője.
2. §. A kiállítási királyi bizottság elnöke hivatalban a magyar korona országait szemben a hatóságokkal, a világiállítási vezérigazgatóságával és a jürivel, valamint egyáltalán minden fontosabb mozzanatnál és ünnepélyes alkalommal képviselni. A bizottság ülésének vezetése őt illeti.
3. §. A kormány tulajdonképeni képviselője, valamint a kiállítási királyi bizottság végrehajtó főkezege a kiállítási kir. kormánybiztos, ki egyuttal a bizottság elnökét ennek akadályoztatása esetében helyettesíti.
4. §. A szakbiztosok hivatala a magyar kiállítási ter egyes osztályzatai berendezésének szakszerű vezetése; a kiállítási főosztályok magyarországi kiállítóival szükséges érintkezés; valamint az utóbbiak különleges érdekeinek képviselése, így a tárgyak állatitása, ezek jó karban tartása, ismertetése és értékesítésénél, nemkülönben a bíráló bizottság (juri) munkálatainál.
A szakbiztosok feladata különösen:
a) a kiállítási tárgyak illető csoportjai számára szükséges tét meghatározni, azt az egyes kiállítók részére kijelölni, a kiállítási helyiségek berendezése iránt intézkedni;

b) a felügyeletet gyakorolni, a tárgyaknak az előzetes jury általi megvizsgálása és azoknak Pestről Bécsbe szállítása alkalmával;
c) a kiállítási tárgyakat Bécsben átvinni és az illető helyiségben elhelyezni;
d) a kiállítók külön érdekeit a jury és a kiállítást látogató közönség irányában képviselni.
5. §. A szakbiztosok száma hét, és pedig:
1 mezőgazdaság,
1 az erdészet,
1 a bányászat,
1 az ipar,
1 a művészet,
1 a tudomány és oktatásügy,
1 a technikai szak számára.
6. §. A bizottságnak Bécsben föllállítását a szakbiztosok a hatáskörükbe tartozó szakügyekben mint a végrehajtó bizottság közge működnek s működésükről annak jelentést tesznek.
7. §. A bécsi kir. helyi biztos feladata — a kiállítási magyar bizottság állandó bécsi működésének megkezdése előtt — a kiállítási cs. vezérigazgatósággal való érintkezés személyes közvetítése, a mennyiben a magyar végrehajtó bizottság részéről az érintkezés nem levezetés vagy külön kiküldetés útján történik.
A bizottságnak Bécsben föllállítását a bécsi kir. helyi biztos a végrehajtó bizottságnál veszi utasításait. — Különös feladatát képezi más államoknak a kiállításra vonatkozó ügyek körül követett eljárását figyelmen kívül hagyva, erről, valamint más államok részére engedélyezett kedvezményeiről, azoknak Magyarország számára is kieszközölése végett jelentéseket tenni, s a végrehajtó bizottság kiküldetőinek Bécsben segédkezet nyújtani.
A bizottság testületi működésének megkezdésével a királyi kiállítási kormánybiztos, valamint a bizottság egyéb tagjait feladatuk teljesítésében támogatja mindazon ügyekben, melyek helyismeretet igényelnek.
8. §. A világiállítási magyar országos bizottmány végrehajtó bizottságának titkára a bizottság testületi működésének időpontjától fogva kiállítási főtitkár címmel vezeti a bizottság rendelkezése alá bocsátandó iródat, melynek személyzetét javaslatára a bizottság alkalmazza, illetőleg elbocsátja. A főtitkár ellenjelzi a bizottság bármely tagja által kiállított hivatalos ügyiratot, és a szakbiztosok vagy a bécsi helyi biztos munkaköréhez nem utasított rendes teendőkre nézve a kir. kormánybiztos helyettesíti.
9. §. A horvát-szlavonországi végrehajtó bizottság titkára a horvát-szlavonországi kiállítási osztályra vonatkozó összes ügyek tulajdonképeni vezetője, s ügykörében a bizottsággal szemben ugyanazon viszonyban áll, mint a kiállítási főtitkár. A horvát-szlavonországi tárgyak föllállításánál és rendezésénél a szakbiztosok tanácsát és támogatását veheti igénybe.
10. §. A bizottság ülésében részt venni és annak összes működéséről tudomást szerezni a hivatalos katalógus és a kiállítási iródatok jelentés szerkesztője is föl van jogosítva, ki mint a szerkesztő bizottság elnöke,

javaslatba hozza a kormány által kinevezendő azon egyeneket, kik a kiállítás egyes ágaira vonatkozó hivatalos jelentéstételre megbízottak.
11. §. A kir. kiállítási bizottságnak tagjai működésüket közvetlenül kinevezésük után a végrehajtó bizottság utasításai alapján kezdik meg, a midőn ok tisztított alakulnak, és az általános intézkedések és szakkérdések megállapítása végett értekezleteket tartanak, javaslatokat állapítanak meg, vagy határozatokat hoznak, melyekre nézve azonban Pesten működésük idejére a helybenhagyás a végrehajtó bizottságot illeti.
12. §. A kiállítási bizottság működési szabályainak a végrehajtó bizottság általi elvi megállapítása után 1873. elején mindazon intézkedésekre nézve, melyek a kiállítás helyszínen teendőik, önállóan jár el, a folytonos tájékozottság érdekében azonban időnkint jelentést tesz a végrehajtó bizottságnak.
13. §. Testületi (collegialis) tanácskozással, illetőleg határozathozatallal tárgyat képezi minden általánosabb és fontosabb intézkedés, mint különösen:
Szerződések kötése, szállítási pályázatok hirdetése, az összes iródat, számviteli, felügyeleti és a kiállításnál alkalmazandó egyéb személyzetek kinevezése, nagyobb pénzüsznek kiadása fölötti határozathozatalt stb.
14. §. Határozathozatalra a bizottság legalább 4 tagjának jelenléte szükséges.
A kormánybiztosnak jogában áll, valamely határozatnak végrehajtását személyes felelőssége alatt a ministerium elhatározásig felfüggeszteni.
A kiállítási bizottság elnöke és a kormánybiztos távollétében egy e végből ad hoc kijelölt szakbiztos elnököl. Ez esetben a főtitkár vagy helyettesének jelenléte nélkül a szakbiztosok érvényes határozatot nem hozhatnak.
15. §. Minden önállóan tett intézkedést a bizottság tagjai a legközelebbi ülésben bejelentenek, szintegy jelentést tesznek az előbbiek által végrehajtott végett hozzájuk utasított határozatok mikénti fogantatásáról.
16. §. Minden határozat végrehajtása, a mennyiben valamely szakbiztos külön hatáskörébe nem tartozik, vagy hozzá külön nem utasított, a kormánybiztosra illeti.
A kiállításra vonatkozó minden levezetés a kormánybiztos és főtitkár kezén megy át és az előbbi által adatik ki az illetőknek elintézés végett.
17. §. Akár az állam, akár társulat vagy egyes kiállítók megbízásában a kiállítás helyszínen, a magyar kiállítási osztályban bármennyi tulajdonosban alkalmazott egyenek a bizottságnak alá vannak rendelve.
A kormány által a bizottsági tagok javaslatára kellő számban kinevezendő felügyelők viszonyait és hatásköreiket külön utasítás szabályozandja.
18. §. A szakbiztosok támogatására és a kiállítási felügyelőkkel való érintkezés közvetítésére, ugyszintén a kiállítási iródatban való segédmunkálkodásra alkalmazottak mint díjazott gyakorlatok oly ifjak, kik a szükséges előismereteket és műveltséget kimutathatják, és a kiállítás ügyben alkalmazásukat ismereteik bővítésére öhajják felhasználni.
20. §. A kiállítás bekezdése után a bizottság működését a magyar kiállítási tárgyak visszaszállításának befejezéséig Bécsben folytatja és végjelentését a végre-

hajtó bizottság útján felterjeszti a miniszter elé. — A végleges zárszámot a kormánybiztos közvetlenül terjeszti fel a miniszterhez.
Az éjszakai-keleti vasút szathmár-bustyalagi vonala — mint Husztról táviratilag tudatják — jó állapotban találtatott s Junius 16-án adatik át a forgalomnak.
Takarékpénztárakat alapítottak Husztról (Máramarosmegyében) pesti bankárok 100,000 ft. alapítókével, mely esetleg 200,000 ft-ra emelhető. Már eddig minden részvény alá van írva.
A m. kir. pénztári jegyek forgalma. April végéről maradt 604 darab 10 ftos és 9059 db. 1000 ftos; Május hónap kibocsátott 148 db. 100 ftos és 595 db. 1000 ftos; az állampénztárba visszafolyt 120 db. 100 ftos és 738 db. 1000 ftos; maradt tehát Május végén forgalomban 632 db. 100 ftos és 5916 db. 1000 ftos, összesen 5.973,300 ft. értékben.
A vasuti kocsik fűtése ügyében közelebb Pesten tartott értekezleten a magyar vasutak igazgatóságai hírt szent egyhangulag megegyeztek abban, hogy minden szükséges előkészület megtesznek a vasuti kocsik fűtésére már a legközelebbi tél idejében; valószínűleg a Ferdinand-éjszakai pályán alkalmazott legfűtés fog választani és pedig valamennyi kocsiosztály számára. — Bécsben ugyanezen ügyben szintén folytatódó elején tanácskozások, de az osztrák pályák igazgatóságai nem tudtak közös megállapodásra jutni s végre is minden igazgatóság saját belátására bízott, hogy a szükséges intézkedéseket megtegye.
(Oroszországi aratási kilátások.) A hírek Oroszországi idejéről nem roszak. Tula kormányzóságban az őszi kiegészítő áll, csak az alsó táblákban rosz. A tavaszi vetésre kedvező idő járt. Besev kerületben a tél vetések nehezen buznak ki a telet, de a kedvező tavaszi időjárás azokat is helyre hozta. Kaschira kerületben nagy kárt tett az őszi szél, a múlt évi kései eső. A tartós szárazság sokat árt a zabnak. Alexia kerületben az őszi vetések jók. Chernov kormányzóságban a nagy szárazság aggalvokra adott okot, de úgy látják Oroszországnak és Besszarábiának a vetések jók, itt elegendő eső is volt.
Az oláhországi búzabehozatalra vonatkozólag a bécsi gabna és liszt tőzsze kerényintézet az osztrák kereskedelmi ministeriumhoz, hogy 6 hónapra az oláh búza behozatal vámentesen legyen, s illetoleg, hogy a vándj megfelelő mennyiségű liszt kivétel esetében megterítessék. A ministerium erre tagadó választ adott, azonban kijelenté, hogy a búzai eső végett hozatik be és hat hó alatt ki is viték, ez esetben a megterítésnek helye lehet. Mázánkint 35 kr. van fizetendő a behozott búzáért.

NYILTTÉR.*)

Nyilatkozat.

Kirch mérnök úr a tagosításnak keresztülvethetése végett Nagy-Becskereken a felméréssel megbízottat.
A fel- és kimérésben követett eljárása a helybeli földbirtokosok általános és nagy többségében erős visszatetszést és elégtelenséget szült.
Ennek következtében hírszerint több helybeli földbirtokos nála megjelent, s panasza és szemrehányásra fakadt ki, afelett: „hogy Kirch úr kimérésében egyeseknek mások egyenes megrövidítésével kedvez, a többiekét pedig azt is elhuzza, ami őket megilleti.“
Kirch úr ezek nyilatkozata szerint ahe-

*) E rovat alatt közölt cikkekért csak a saját hatóság irányában vállal felelőséget a Szerk.

lyett, hogy ez állítást kötelessége szerint megcáfolni, s az ellenkezőt bebizonyítani iparkodott volna, a szemrehányásbeli tényt is elismerte az által, hogy azzal mentegődött, miszerint: „a hibás felmérés azért történt, minthogy Molnár János túle a térrajzot ellopta volna.“

A jelenvalóktól e nyilatkozat tovább terjedvén, fülembe is jutott, és ugyanezt nem késem azzal, hogy ellene a rágalmi per megindítsák, és ekként a rágalmaszó megérdemelt módon megnyíttassék.

Egész életemen át szenttelenül megörzött becsületem azonban semmiképp sem tűrhetvén azt, hogy az említett hírek bárki és csak egy percig is hitelt adjon, s hogy hallgatásom netalán bármirebent beismérésül véltethessék, addig is, míg perünk eldőlni fog, tartozom magamnak és mindazoknak, kikkel érintkezésben vagyok, ezen hírlapi nyilatkozattal, kimondván azt itt határozottan: hogy ha Kirch úr fent-

érintett nyilatkozatát tette, úgy ez nem egyéb, mint a szemére hányt dolgoknak beismerése, és másnak rágalmaszával való palástolása, szóval galád önzés és rágalom.

Ezzel tisztában volnánk egymással, de nem fog ártani, hogy ismerősim és jóakaróim a tisztelt uralmú viszonyom iránt is tisztában legyenek. Öszintén szólvá, mindig egyike voltam azoknak, kik Kirch úrnak a fel- és kimérésbeli eljárását nem suttymban és háta megett, hanem fenhangon és szemében rosszsallották, és bár sok más földbirtokos tette is — őt meggyőződésből — meg nem látogattam, s fel nem kerestem és csakis a commassationális tárgyalások alkalmakor találkoztunk egymással, bár egy ily alkalommal felszólított is hogy: „Molnár úr! hát én épen nem jön hozzám? Onnek nem kell a legelőföldből?“

E kérdést, meghívtát, és okát egyáltalán meg nem foghattam, de benne protectorko-

dást vélvén a kegykeresés ellenségeként nem tudtam rá mást felelni, mint, hogy: „A rézszerem eső osztályt ugys megkapom anélkül, hogy önöhöz fordulni kénytelen volnék; több úgy sem kell; mert én nem akarom, hogy más ezáltal megrövidíttessék, és szükségtelen is hogy önt bárki is meglátogassa; — önnek a felelkes semmi közlendője nincs; — hanem csak nyujtsa be a bevégzett fölmérést az illetékes hatósághoz felülvizsgálat végett; a többi ezután a mi dolgunk; annyit minden esetre tudok, hogy a mennyivel én kelletnél többet kapnék, annyival másnak kelletnél kevesebb jutna, a mi pedig engem megillet, azt önnek protectiója nélkül is megkapom.“

S ezzel aztán korábbi ugys laza ismeretségünk a fagyptonat alábra lépett.
Van-e ezeknek egybefüggésük a fentérintettelek? perem eredménye fogja megmutatni, melyet annak idejében közölni fogok.
Molnár János.

1322 számhoz.

Haszonbéri hirdetmény.

Folyó 1872. évi Junius 28-án a nagy-becskereki kir. kincstári uradalmi nagy fogadó helyiségében reggeltől 9 órakor nyilvános szóbeli árverés útján alább megnevezett királyi jogok legtöbbet ígérőnek 1872. évi November 1-től, három illetoleg hat évre haszonbérbe fognak adatni:

Tétel-szám	T á r g y	Kikiállítási évi haszonbér		Időtartam	Jegyzet
		ft.	kr.		
1	N.-becskereki belvárosi bormérés	3200	—	hat évre	
2	„ oppovai városrészbéli bormérés	4060	—	három illetoleg hat évre	
3	„ Német városrészbéli bormérés	5000	—	„ „ „ „	
4	„ Gradulicza városrészbéli bormérés	2800	—	„ „ „ „	
5	„ Uradalmi nagykorcsmábi bormérés	2000	—	„ „ „ „	

Írásbeli ajánlatok, mind a felosztott részletekre úgy az egészben és együttesen bezerzésre nézve, csak az árverés első napját megelőző napon ezen igazgatóság vagy a nagy-becskereki számtartóságnál és csak akkor fogadhatnak el: ha 1-ször. A bértárgyat és azért ajánlott bérösszevet, az utóbbi számokkal és szavakkal határozottan megjelöli.
2-szor. 50 krros bélyeggel és 10% bánatpénzzel el van látva.
3-szor. Azon nyilatkozatot magában foglalja, hogy az ajánló az árverési és bérleti feltételeket tökéletesen ismeri.
Későbbben érkező s úgynevezett utóajánlatok el nem fogadhatnak.
Az árverési és bérleti feltételek ezen igazgatóság, valamint a királyi kincstári számtartóságnál Nagy-Becskereken a rendes hivatali órákban mindenkor betekintheők.
Csatádon, 1872. évi Junius 8-án.

Zahl 1322.

Pacht- und Kaufmachung.

(2°)

Es wird hiemit zur allgemeinen Kenntniß gebracht, daß mittelst im f. Kameral-Wirthshause zu Gr.-Becskerek, am 28. Juni 1872, im Wege der öffentlich-mündlichen Licitation, unten angeführte, zur Kameral-Pacht und Gr.-Becskerek gehörigen Realitäten auf 3 eventuell auf 6 Jahre vom 1. November 1872 angefangen, in Pacht gegeben werden:

Schriftliche Offerte werden sowohl auf die einzelnen, als auch im Ganzen zusammen (Gr.-Becskereker Schanrecht) nur am Tage vor der Licitation bei dieser Direction oder bei dem f. Kameral-Rentamente in Gr.-Becskerek angenommen, wenn sie:

1-tens, das Pachtobjekt und den Anbot, lektieren mit Ziffern und Worten genau bezeichnen;
2-tens, mit einem 50 fr. Stempel und 10% Badium versehen sind;
3-tens, die Erklärung enthält, daß Offert die Licitations- und Pachtbedingnisse genau kenne.
Später einlangende und sogenante Nachbote werden nicht angenommen.

Die Licitations- und Pachtbedingnisse können sowohl bei dieser Direction als auch bei dem f. u. Kameral-Rentamente in Gr.-Becskerek während der gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

A m. k. jószágigazgatóság.

1807. sz. p.

Árverési hirdetés.

(3°)

Alúlrít kiküldött végrehajtóbíró ezennel közzé teszi, hogy a n.-becskereki k. járásbírósnak 1872. 1807. számú végzése következtében a nagy-becskereki városi tanácsnak 1871. évi 1911. számú végzéssel Tolveth István n.-becskereki kereskedő részére Konyevits Károly n.-becskereki vendéglős ellen 4000 ft. és járuléai erejeig elrendelt biztosítási végrehajtás folytán lefoglalt ingóságok és pedig többrendű pamlagok, karszékek, almáriumok, ágyak, mozdó és éjjeli szekrények, tükrök, ruganyos madráczok, képek szőnyegek nyilvános árverés útján eladandók, minek a helyszínen t. i. Nagy-Becskereken a „Magyar király“ vendéglő magtárában és esetleg városháza előtt leendő eszközésére határidőül 1872. évi Julius 17-én és utána következő napjai kizüzetnek.

Azon felhívással, hogy a kik a lefoglalt ingóságok iránt tulajdon vagy más igényt vagy elsőbbségi jogokat érvényesíthetni vélnék, igénykereseteiket a hirdetvény közzétételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt, elsőbbségi bejelentvényeiket pedig az árverés kezdetéig hábr külön értesítést nem vetek is, alúlrít végrehajtó bírónál nyujtsák be. Különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolva egyedül a vételár fölöslegére fognak utasíttatni.
Ezen árveréshez a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy a lefoglalt ingóságok ezen árverésen szükség esetében becsáron alól is eladhatni fognak.

Kelt Nagy-Becskereken, 1872. évi Junius 15-én.

Kögl Hugó,
aljárás bíró.

316. sz.

Pályázat.

(3°)

A csenei szolgabírósi kerületben üresedésbe jött szerb-klárii község jegyzői állomásnak betöltésére pályázat nyillatik, ezen állomás követhető javadalmazásokkal von felszerelve, és pedig készpénzben 200 ft. o. é., 36 mérő kevert buza, 12 mérő kukorica szemben, 4 öl kemény tűzifa, 6 öl szalma, 25 font fagygy-gyertya, 50 font só és szabad lakás kerttel együtt.

Ezen állomást elnyerni óhajtok figyelemzettnek, hogy a jegyzői hivatal viselhetése tekintetében azok képességüket kimutatni tartoznak, s ebbeli folyamodványukat kellőleg felszerelve f. é. Julius 10-ig az alább irt szolgabírósnak terjeszszék be.

Kelt Csényén, 1872. évi Junius 6-án.

Dellimanics Imre,
szolgabíró.

Hirdetmény.

A multi számban teti nyilvánításomat a lovak megvizsgáztatását illetoleg — kérem oda módosítani, hogy az nem Junius, hanem Julius havának második felében fog elővéteni.

Pawlowski Ede,
főhadnagy.

Tulajdonos és felelős szerkesztő: Balás Frigyes.

Nyomatott a kiadó Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Becskereken.